

کنگره بین المللی علوم و مهندسی

آلمان - هامبورگ

اسفند ماه ۱۳۹۶

Investigating the Psychological Structure and Reference of the Form of Architectural Space in the Cinema,

Case Study: The Lalaland of Damien Chazelle

بررسی ساختار روانشناختی و ارجاعات فرمی فضای معماری در سینما،

نمونه موردی: فیلم لالاند از دیمن چزل*

سید محمد علی جورسرایبی^{*۱}

۱- کارشناسی ارشد مهندسی معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم تحقیقات، تهران (alijo1994@gmail.com)

چکیده

انسان همواره با هنر معماری درگیر است و در فضاهای معماری زندگی می کند، سینما نیز به عنوان یکی از تأثیرگذارترین هنرها بر انسان شناخته شده است. هر دو هنرهایی هستند که برای تجلی خویش، دیگری را به کار می گیرد. این دو هنر بنا بر ویژه گی هایی که دارا هستند، شباهت ها و تفاوت هایی دارند. فضا، زمان، و حرکت نهفته در این دو از مهم ترین عناصری هستند که این دو هنر را به هم نزدیک می کنند. در حقیقت معماری و سینما هر دو به خلق فضا و روح زندگی می پردازند. گر چه که فضای معماری توسط مصالح واقعی خلق می شود، ولی فضای سینمایی فضایی مجازی و خیالی است. هر دوی این فضاها بر انسان و رفتارهای او تأثیرگذار هستند تا آنجایی که می توان از هر دوی آنها در رشد و تعالی انسانی بهره جست. به گفته درایر معماری همیشه نزدیک ترین خویشاوند سینما بوده است. هر دو از مبانی یکسانی از قبیل زیبایی شناسی بهره می برند. یکی از مهم ترین روابطی که سینما به عنوان هنر با هنرهای دیگر دارد، با معماری است. هر دو به گونه ای با هم درگیرند. هر دو خالق فضا هستند: فضای سینمایی، فضایی خیالی است که عینیت پیدا می کند و در واقع عینیت واقعی نیست، بلکه توهم واقیت است. تصویری است که می تواند در دنیای واقعی وجود داشته باشد و همین ویژه گی است که به پدیده همذات پنداری منجر شود. از سوی دیگر نیز می توان آنقدر تخیلی و دور از ذهن تماشاگر باشد که آن را باور نکند. از سوی دیگر معماری فضای واقعی را بوجود می آورد.

کلمات کلیدی: سینما و معماری، روانشناختی فضا، لاکان، لالاند،

مقدمه

به عقیده لویی کان معماری بنای انسانی است. پر واضح است که کیفیت فضاهای معماری باعث شکل دهی و بروز رفتارهای مناسب یا نامناسب انسان در جوامع امروزی می شود. چنانچه معماری خالق فضا جهت زندگی است و انسان موجودی است که در این فضاها اسیر شده، گریزی ندارد جز آنکه خود را با آن سازگار سازد گرچه نیز خود بخشی از فضا است. نقش انسان به مراتب در فضای معماری بیشتر و واقعی تر از همذات پنداری آن با صحنه ای از یک فیلم یا نمایش است. بنابراین معماری که مستقیماً با حقیقت زندگی بشر سر و کار دارد، به شرطی که به شیوه ای صحیح به وجود آمده باشد، می تواند به مراتب تأثیرگذارتر باشد. برای نمونه زیر پل ها و کوچه های تاریک و باریک شهرهایی همچون لندن و پاریس، در این دسته جای میگیرند. بنابراین می توان گفت معماری نیز همانند سینما تأثیرگذاری اجتناب ناپذیری بر زندگی و روح بشر دارد.